

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRAS PIRMININKAS

Gedimino pr. 11, LT-01103, Vilnius, tel. 8 706 63851, faks. 8 706 63877, el. p. MinistrasPirmininkas@lr.lt

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos
Seimo posėdžių sekretoriatui

Nr.
I 2018-05-25 Nr. S-2018-4165(KL-27)

DĖL ATSAKymo Į SEIMO NARIŲ RAŠYTINĮ KLAUSIMĄ

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 215 straipsnio 1 punktu, teikiu atsakymus į Lietuvos Respublikos Seimo narių Andriaus Kubiliaus ir Dainiaus Kreivio 2018 m. gegužės 24 d. rašytinį klausimą Nr. 410-KL-27.

Dėl 1 klausimo. „Ar Jūsų vadovaujama Vyriausybė pasiruošusi artimiausiu metu padaryti viešą pareiškimą, kad tuo atveju, jei būtų pastatyta ir pradėtų veikti Astravo atominė elektrinė, Lietuva nepasiduos spaudimui įsileisti elektrą iš Baltarusijos net jei būtų sulaukta grasinimų destabilizuoti Baltijos šalių elektros energetikos sistemos darbą?“

Septynioliktoji Lietuvos Respublikos Vyriausybė nuo pat savo darbo pradžios yra įsipareigojusi ir nuosekliai:

1. Dirba siekdama užtikrinti, kad Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, statomos branduolinės elektrinės (toliau – Astravo AE) projektas nebūtų įgyvendintas, o Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema būtų kuo greičiau sujungta su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu (toliau – sinchronizacija su KET), iki tol užtikrinant patikimą elektros energetikos sistemos veikimą, atsižvelgiant į galimas grėsmes.

2. Laikosi ir laikysis pozicijos, kad elektros energija iš Astravo AE, jeigu ši bus pastatyta ir pradės veikti, negalės patekti į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką.

Vyriausybės įsipareigojimai dėl Astravo AE ir elektros energijos sistemos nepriklausomumo užtikrinimo yra aiškiai deklaruoti Vyriausybės programoje:

- 94.9 papunktyje yra pateikta pozicija prieš branduolinių elektrinių statybas regione ir patvirtintas pasiryžimas siekti sustabdyti Astravo AE statybas, o jeigu tai nepavyktų, yra aiškiai apibrėžta, jog Astravo AE pagaminta elektra negalės patekti į Lietuvos elektros energijos rinką;
- 94.8 papunktyje kaip prioritetinis darbas yra numatytas visiškas elektros energetikos sistemos valdymo susigrąžinimas pasitraukiant iš Rusijos elektros sistemos ir jos sinchronizacija su KET.

Įgyvendinant šias nuostatas, buvo parengta ir Vyriausybės 2017 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 62 patvirtinta išvada „Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos bei elektros energijos rinkos apsaugos įstatymo projekto“. Šia išvada Vyriausybė iš esmės pritarė Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos bei elektros energijos rinkos apsaugos įstatymo projektui ir pateikė pasiūlymus dėl įstatymo projekte siūlomo teisinio reguliavimo priemonių

tobulinimo, siekiant užtikrinti tvarų šio įstatymo tikslų pasiekimą ir įgyvendinimą. Tvirtinant įstatymo projektą Seime, į Vyriausybės pateiktus pasiūlymus buvo atsižvelgta.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių kelių grėsmių, įstatymu, buvo atliktas Astravo AE grėsmių vertinimas. Vyriausybė jį patvirtino 2017 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. 413 ir jo pagrindu Seimui buvo pateiktas siūlymas Astravo AE pripažinti nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai. Seimas, atsižvelgdamas į šį Vyriausybės vertinimą, 2017 m. birželio 15 d. įstatymu Nr. XIII-451 pripažino Astravo AE nesaugia branduoline elektrine.

Vyriausybė 2017 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. 739 patvirtino Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, įgyvendinimo veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas). Veiksmų plano pagrindinis tikslas yra užtikrinti, kad į Lietuvos elektros energijos rinką nepatektų elektros energija iš Baltarusijos Respublikos, jeigu būtų pradėta eksploatuoti Astravo AE.

Dėl 2 klausimo. „Ar Vyriausybė turi planą, kaip išlaikyti Lietuvos ar Baltijos valstybių elektros energetikos sistemos stabilų veikimą ilgesnį laikotarpį, kol Baltijos valstybės pradės veikti sinchroniškai su kontinentinės Europos tinklais tuo atveju, jei Rusija imtųsi veiksmų destabilizuoti mūsų energetinę sistemą?“

Vyriausybės 2017 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. 739 patvirtintas Veiksmų planas yra kompleksinis. Jį rengiant buvo įvertintos ne tik Astravo AE, bet ir su Lietuvos elektros energetikos sistemos patikimumo užtikrinimu susijusios grėsmės dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos vykdomų elektros energijos tinklų plėtros projektų BRELL žiedo dalyje ir papildomų elektros energijos generacijos pajėgumų vystymo Kaliningrado srityje, ir numatytos atitinkamos priemonės bei veiksmai šioms grėsmėms suvaldyti.

Veiksmų planas yra įgyvendinamas nuosekliai ir laikantis numatytų terminų, o kai kurias priemones numatoma baigti įgyvendinti ir anksčiau.

Šiuo metu jau įgyvendinami šie konkretūs Lietuvos vidaus elektros energijos perdavimo tinklo vystymo projektai, skirti patikimam elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti:

- Šiaurės Rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimas ir paruošimas Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemą sujungti su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu.

- Antros 330 kV oro linijos Lietuvos elektrinė (LE) – Vilnius įrengimas.

Taip pat yra rengiamasi:

- įvertinus galios adekvatumo saugumo lygio Lietuvoje situaciją, priimti būtinus sprendimus dėl reikalingų naujų elektros generavimo pajėgumų užtikrinimo;

- 2019 m. birželį atlikti Baltijos šalių elektros energetikos sistemos izoliuoto darbo bandymą;

- perskaičiuoti (sumažinti) tarpsisteminio pralaidumo pajėgumus tarp Lietuvos ir Baltarusijos Respublikos elektros energetikos sistemų;

- išjungti Lietuvos elektros energetikos sistemos automatinės generacijos rezervo aktyvavimo sistemas dėl galinčių atsirasti Astravo AE sukeliama perkrovų tinkluose;

- kuo greičiau pradėti vykdyti esamos „LitPol Link“ jungties išplėtimo darbus – įrengti transformatorius Alytaus transformatorių pastotėje sinchroniniam darbui avariniu režimu su kontinentinės Europos tinklais;

- pradėti vykdyti naujos 330 kV oro linijos Vilnius–Naujoji Vilnia–Neris parengiamuosius įgyvendinimo darbus.

Svarbu pažymėti, kad pats efektyviausias būdas išvengti trečiųjų šalių Lietuvos elektros energetikos sistemai keliamų grėsmių yra sinchronizacija su KET. Per pastaruosius metus pasiektas ženklus proveržis diskusijose, siekiant galutinio regioninio sutarimo:

- Įvertinus visas alternatyvas patvirtinta, kad Baltijos valstybių sinchronizacija su KET per Lenkiją yra tinkamiausias scenarijus (kaip neefektyvus atmetas sinchronizacijos su Šiaurės šalimis scenarijus).

- Užsitikrintas aktyvus Europos Komisijos palaikymas ir įsitraukimas; dvišaliai dialogai leido pasiekti konstruktyvų Lenkijos dalyvavimą sprendžiant sinchronizacijos su KET klausimus.

- Pasiiekta, kad būtų patvirtintas aiškus veiksmų planas ir baigtinis papildomų studijų sąrašas galutiniam sprendimui dėl sinchronizacijos su KET būdo pasiekti.

- Aukščiausiu politiniu lygiu patvirtintas galutinio sprendimo priėmimo terminas – 2018 m. birželio pabaiga.

Šiuo metu yra atliekamas papildomų studijų rezultatų vertinimas ir intensyviai vyksta dvišalės, daugiašalės ir BEMIP diskusijos dėl galutinio politinio sprendimo, kuriuo būtų patvirtintas sinchronizacijos su KET įgyvendinimo būdas ir tolesni veiksmai.

Lietuva laikosi nuoseklios pozicijos, kad sinchronizacija su KET turi būti įgyvendinta kuo anksčiau, bet ne vėliau kaip 2025 metais.

Atsižvelgiant į galutinį susitarimą dėl sinchronizacijos su KET įgyvendinimo būdo ir termino, turės būti peržiūrėti veiksmai ir priemonės, skirtos patikimam Lietuvos elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti iki sinchronizacijos su KET, siekiant kuo didesnio jų efektyvumo.

Apibendrinami tai, kad išdėstyta, patvirtiname, kad Vyriausybė 2017–2018 m. aktyviai dirbo siekdama galutinio regioninio politinio susitarimo dėl sinchronizacijos su KET ir toliau yra pasirengusi atlikti visus būtinus veiksmus, kad būtų užtikrintas Lietuvos elektros energijos sistemos patikimas veikimas iki ir po sinchronizacijos su KET, nepriklausomai nuo Astravo AE projekto eigos.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

DETALŲS METADUOMENYS

Seimo kanceliarijoje GAUTA

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 11
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL SEIMO NARIŲ A.KUBILIAUS IR D.KREIVIO PAKLAUSIMO DĖL ASTRAMO AE
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-06-05 Nr. S-1862
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2018-06-05 Nr. LRSK-41673-ePVKIS
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė, patarėja, Politikos įgyvendinimo grupė
Sertifikatas išduotas	ŠARŪNĖ NAVICKAITĖ-DULAITIENĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-06-05 11:17:53
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žyme nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2017-07-19 - 2020-07-18
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Saulius Skvernelis, Ministras Pirmininkas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	SAULIUS SKVERNELIS, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-06-05 11:21:07
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žyme nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-12-13 - 2019-12-13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo IS (DIVIS), Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2018-01-04 iki 2019-01-04 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "avilys.server, Sintagma LT" išduotą sertifikatą "avilys.server, DPVP skyrius, Sintagma LT", sertifikatas galioja nuo 2007-12-14 iki 2017-12-11
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.4.31
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. META-INF/signatures/signatures3.xml: Sertifikato (subjektas: avilys.server, galioja nuo: 2007-12-14 14:44:50) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikato galiojimas jau pasibaigė 2017-12-11 14:44:50, o turėtų galioti datai - 2018-06-05 15:30:01.
Paieškos nuoroda	https://epvkis.lrs.lt/epvkis/actDHSDocumentShow?docOid=77fe07b368bb11e897609cf0fe9cdb04
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2018-06-05 15:30:01 ePVKIS